

Notat

20. december 2019
Side 1 af 3

Titel	Anvendelse af "kan"- bestemmelser på social- og beskæftigelsesområdet
Til	Drøftelse
Kopi til	Forligskredsen

SOCIALE FORHOLD OG BESKÆFTIGELSE

Fagligt sekretariat
Aarhus Kommune

Anvendelse af "kan"- bestemmelser / indsatser på socialområdet

På baggrund af ønske fra Forligskredsen er nærværende notat udarbejdet vedr. "kan" og "skal"-bestemmelser på socialområdet.

"Kan- bestemmelser" i serviceloven

Ægte "kan-bestemmelser" er paragraffer, hvor kommunen ikke lovgivningsmæssigt er forpligtet til at yde en indsats i henhold til paragraffen, men hvor kommunen har mulighed for at træffe bestemmelse om at ville yde den indsats over for borgerne, som paragraffen giver mulighed for.

"Skal-bestemmelser" er derimod de paragraffer, som indeholder bestemmelser om en indsats eller ydelse, som kommunen er forpligtet til at tilbyde borgeren, under forudsætning af, at borgeren tilhører den målgruppe, som paragraffen beskriver.

Der er i serviceloven reelt kun meget få ægte "kan-bestemmelser" på Social- og Beskæftigelsesforvaltningens kompetenceområde.

Fælles for de ægte "kan"- bestemmelser, der findes i serviceloven (SEL) er, at der er tale om forebyggende indsatser. Der er tale om indsatser som såvel socialfagligt som økonomisk er en fordel at bringe i anvendelse.

På **børne- og ungeområdet** drejer det sig om SEL § 52a. Hermed gives kommunen mulighed for at tildele økonomisk tilskud til familier med børn og unge med behov for særlig støtte.

Konkret er der tale om dækning af udgifter til foranstaltninger, der 1) forebygger mere indgribende indsatser, 2) bevirker, at en anbringelse kan undgås eller en hjemgivelse kan fremskyndes, 3) sikring af en stabil kontakt mellem forældre og barn under anbringelse.

Faglig Sekretariat

Jægergården, Værkmestergade
15 B
8000 Aarhus C

Telefon: 89 40 20 00
Direkte telefon: 61 77 93 63

E-mail:
social@aarhus.dk

Direkte e-mail:
cgro@aarhus.dk
www.aarhus.dk

Sagsbehandler:
Helle Fallesen

Paragraffen bliver primært anvendt til dækning af udgifter til efterskole.

20. december 2019
Side 2 af 3

I forhold til sikringen af en stabil kontakt under anbringelse ydes blandt andet dækning af transportudgifter til forældrene eller dækning af udgifter til en aktivitet i forbindelse med samvær.

På **voksenområdet** er SEL §§ 79 og 82a-d ægte "kan-bestemmelser". § 79 handler om generelle tilbud med aktiverende og forebyggende sigte og anvendes i dag alene i MSO.

Med anvendelse af § 82a-d skaber mulighed for tidlige og forebyggende indsatser og ses som et væsentligt bidrag til at sikre balance på området. Konkret er der tale om a) gruppeaktiviteter, b) individuelle aktiviteter, c) akuttilbud og d) hjælp og støtte i samarbejde med frivillige.

MSB har allerede aktiviteter i gang i et vist omfang.

I Psykiatriens Hus tilbydes gruppeforløb, individuel hjælp og akut hjælp til overnatning. I Vejviseren (borgere med handicap) tilbydes gruppeforløb og individuelle forløb og i den bydækkende bostøtte til udsatte og borgere med psykiatri tilbydes gruppeforløb og individuelle forløb.

Gruppeforløb kan handle om psykoeducation, it, privatøkonomi og forløb om at 'bo-selv' med videre.

Et kommende § 82 tilbud ville skulle udvikle indsatserne på området herunder arbejde med hjælp og støtte i samarbejde med frivillige.

"Kan-indsatser" på socialområdet

Udover de ægte "kan-bestemmelser", der ligger i serviceloven, er der også konkrete indsatser indenfor "skal-bestemmelser", der ikke nødvendigvis skal tilbydes, men som vi tilbyder i dag.

Det kan besluttes, at disse indsatser enten tilbydes af anden aktør, som muligvis kan indpasse dem i frivilligdrivne aktiviteter eller, at MSB helt skal op-høre med at tilbyde dem.

Et eksempel på en "kan-indsats" er tilbuddet om gratis psykologhjælp til unge. Dette er et tilbud, der i dag bevilliges efter SEL § 10, som er en "skal-

paragraf", der pålægger kommunen at sørge for, at enhver har mulighed for at få gratis rådgivning.

20. december 2019
Side 3 af 3

Omfanget og udformningen af denne gratis rådgivning er imidlertid ikke fastlagt ved lov. Dermed er det ikke givet, at denne rådgivning skal gives som gratis psykologhjælp. Der er i dette tilfælde mulighed for, at de unge opsøger og får bevilliget psykologhjælp af egen læge eller at de opsøger private/frivillige aktører i stedet.

Generelt kan man sige, at den konkrete udmøntning af en "skal-bestemmelse" i langt de fleste tilfælde er faktisk forvaltningsvirksomhed og dermed op til forvaltningen selv at beslutte, om man ønsker at denne indsats udmøntes på den konkrete måde og dette dermed kan betragtes som værende en "kan-indsats".

Det skal dog understreges, at Ankestyrelsen principafgørelser og øvrige afgørelser altid vil skulle implementeres af forvaltningen og udmøntningen dermed de facto er en "skal-indsats".

Der er dog i forvaltningen også konkrete indsatser, der hverken er "kan"- eller "skal-indsatser", men snarere er hjælp, som af den ene eller anden grund er fundet anledning til at tilbyde uden for rammen af serviceloven, LAB-loven m.v.

Antallet af og indholdet heri fordrer en nærmere gennemgang af samtlige tilbud på området.

- *I forlængelse af dette notat er udarbejdet notatet "Samarbejdsaftaler i MSB med frivillige og private organisationer på socialområdet".*